

GAZETA KUJAWSKA

Rok II

Włocławek piątek 5 września 1947

225 (524)

Proces krakowski odsłonił ohydę i zwyrodnienie podziemia i PSL Zwycięstwo demokracji węgierskiej

Prokurator żąda kary śmierci dla dziesięciu oskarżonych

„Proces Niepokólczyńskiego, Mierzwy i innych wywołał żywy odzew w społeczeństwie” — rozpoczął swą oskarżycielską mowę prokurator wywodząc następnie, że jak żaden inny proces, ten właśnie odsłonił głębię machiny reakcyjnej, wykazując system i sposób działania wroga, prowokację, szpiegostwo i całą gamę metod, którymi posługuje się reakcja w walce o władzę. Proces ten wykazuje kto i w czym imieniu walczy przeciwko Polsce Ludowej i dokąd Polskę usiłuje prowadzić. Dla tego niestusznym byłoby widzieć w oskarżonych przedstawicieli tej lub innej organizacji. Proces ten jest sądem nad ideologią obozu reakcyjnego w Polsce.

— O co tu idzie? — zastanawia się oskarżyciel.
Idzie o to, że zebrały się ciemne siły wstecznicstwa i kółtunerii. Koncentrują się one, by szturmować bastion wolności i postępu. Walka idzie o władzę, o to, czy państwem rządzić będzie lud pracujący czy też znów władzę wezmą w swe ręce hrabowie Raczyńscy i Potoccy, Lubomirscy i Czetwertyńscy. Czy robotnik utrzyma znacjonalizowaną fabrykę w swych rękach, czy chłop będzie nadal uprawiał ziemię, którą nareszcie otrzymał, czy też przyjdą do władzy ci, którzy zasiadają dziś na ławie oskarżonych, a z poza ich pleców wyjrzy twarz obszarnika i fabrykanta.

członków Stronnictwa Ludowego — oto plon „bohaterstwa” wodza Niepokólczyńskiego i jego opiekuna. — Droga oskarżonych z WiN-u i droga PSL-u oznaczona jest trupami najlepszych synów Ojczyzny. Czyż i w tym nie jesteście kontynuatorami sa nacji? — zapytuje prokurator.

Zbrodnia szpiegostwa jest zasadniczym motywem, który przewija się u wszystkich oskarżonych w ciągu całego procesu. Wszyscy oni pozostają w jakimś stosunku do szpiegostwa. Ażby zdać sobie sprawę ze

znaczenia szpiegostwa przez nich uprawianego, musimy sięgnąć w głąb i dotworzyć genezę specjalnej siatki Strzałkowskiego. Tu prokurator przechodzi do szczególnej charakterystyki działalności Strzałkowskiego.
Nad sporządzeniem miesięcznych elaboratów siatki Strzałkowskiego pracuje duży aparat. W sztabie swoim zatrudnia on oskarżonego Kota jako szefa biura studiów i profesora uniwersytetu Ralskiego, którego de-sygnuje później na swego zastępcę.

Wybory do parlamentu, które odbyły się dnia 31 sierpnia b. r., zamknięły pierwszy okres w historii odrodzonych Węgier. Był to okres ciężkich zmagani i prób, w którym naród węgierski niejednokrotnie stawał w obliczu poważnych niebezpieczeństw, mogących skończyć się dlań katastrofą.

Dziś jednak można stwierdzić, że naród węgierski wyszedł z nich zwycięsko. Oparł się wszelkim próbom wicherzenia z zewnątrz, nie dał się omanić rodzimym intrygantom, którzy w dążeniu do przywrócenia dawnej antydemokratycznej władzy, chcieli własną ojczyznę sprzedać obcej reakcji. Zdrajców wyrzucił poza nawias życia społecznego i pokazał światu, że sam potrafi decydować o swym losie.

Wybory niedzielne są dla Węgier momentem niezmiernie wagi, są one początkiem nowego okresu, okresu pokojowej odbudowy gospodarki węgierskiej i utrwalenia demokratycznych osiągnięć kraju.

Dzięki demokratycznej ordynacji wyborczej, ostatnie wybory, jak jeszcze żadna w dziejach Węgier, odzwierciedliły prawdziwy układ sił politycznych w narodzie. Wykazały one, że reakcja, do niedawna jeszcze mająca dość duże wpływy w narodzie, stabilnie w szybkim tempie.

Według tymczasowych wyników nadeszłych z Węgier, jednolity front, skupiający w swych szeregach czyste żądne w dziejach Węgier, odniosły zwycięstwo nad partiami pravicowymi, na które stawali legalni opozycjoniści oraz ukrywający się jeszcze zdrajcy reakcyjni. W zwycięskim bloku demokratycznym przodujące miejsce zajmuje węgierska partia komunistyczna, która zdobyła 1/5 wszystkich głosów; następnie idą: partia drobnych rolników, partia socjal - demokratyczna i narodowa partia ludowa.

Wyniki tych wyborów świadczą o dojrzałości politycznej mas węgierskich, które nie poszły na łep kłamliwej propagandy reakcyjnej, operującej pięknymi słowami i złudnymi obietnicami. Potrafiły one ocenić rzetelną pracę postępowych partii politycznych, które zdobyły uznanie ogółu nie hasłami i programami na papierze, ale prawdziwymi i realnymi osiągnięciami.

Masy robotnicze Węgier odbarzyły pełnym zaufaniem partię komunistyczną, przodującą partię postępu. Jej sukces wyborczy nie był w kraju niespodzianką. W ciągu niespełna trzech lat powojennych węgierski obóz demokratyczny wykazał wielką żywotność, stając w obronie interesów narodu przeciw siłom reakcji i potrafił przezwyciężyć trudności gospodarcze i polityczne piętrzące się przed Węgrami.

Partie bloku demokratycznego są poza tym orędownikami pokojowej współpracy z wszystkimi narodami i dążą do zacieśnienia więzów przyjaźni z prawdziwie demokratycznymi państwami.

Węgierski świat pracy zdaje sobie jasno sprawę, że tylko obóz demokratyczny potrafi utrwalić postępowe reformy w państwie, które z górą 25 lat wydane było na łep reakcji.

Droga reakcji to droga mordów i zdrady

Historia nas uczy, że droga, którą kroczy wstecznicтво, jest usiana trupami milionów. Tyle niecznych metod stosowanych przez reakcję, jak te, które są przedmiotem niniejszego procesu — skrytobójstwo, szpiegostwo, prowokacja i rabunek, zostały wydobyte przez wroga w całej pełni jako broń przeciwko Nowej Polsce. Gdy cały naród pragnął walki z Niemcami, gdy dziesiątki tysięcy Polaków, patriotów ginęło w obozach panowie z BW „rozpracowywali” in-

teligencję polską, robotnika i chłopca, widząc w nich najgroźniejszych swych wrogów. W lasach kieleckich z rak zbirów reakcyjnych giną bohaterzy partyzanci, AK-owcy i AL-owcy. W miasteczkach rzeszowskich kule trafiają działaczy Gwardii Chłopskiej, którzy wolność ukochali ponad wszystko, a dzieje się to wszystko, gdy premierem rządu londyńskiego jest p. Mikołajczyk, a wodzem naczelnym — Sosnkowski.

Ci którzy rozbijali jedność

Komenda główna czyści swe szeregi z demokratów, jak Grot, a na ich miejsce sadza Borów-Komorowskich, „Demokraci” Zieliński, Mierzwa, Pełczyński, Bor-Komorowski, o to ludzie, którym naród w walce przeciwko Niemcom zawdzięcza rozdzarcie i gdy dziś oskarżeni ośmielają się przed sądem deklamować o demokracji i o swej walce z sanacją, to zadaje kłam temu i współpraca Mikołajczyka z Sosnkowskim z za granicą i współpraca Korbońskich z Mierzwą i Borem-Komorowskim w kraju.

na władze bezpieczeństwa, czy obłudę waszych wystąpień i żalów z powodu jego śmierci.

Krwawe żniwo podziemia i PSL

Wreszcie rok 1946 — 539 milicjantów, 323 pracowników Bezpieczeństwa, 42 Ormowców, 786 żołnierzy WP, setki peperowców, pepesowców,

Zbrodnia szpiegostwa

Obok nich działa specjalna sieć, nastawiona na wywiad wojskowy: sieć oskarżonego Tumanowicza, byłego majora WP. Udowodniono mu najklasycyjsze i najordynarniejsze szpiegostwo wojskowe. To nawet nie szpieg, to ordynarny defraudant, który w ciągu kilku miesięcy potrafił roztrwonić bezprawnie przyjęty depozyt zasobów b. Armii Krajowej. — Przewód sądowy wykazał, jakimi drogami i dokąd materiały trafiały. Pierwszym stałym odbiorcą była słynna „szóstka” w Londynie, stary znajomy współnik Mikołajczyka. Nan-

siatką szpiegowską unosi się cień Ko-pańskiego i złego ducha AK w czasie okupacji, starego szpiega gen. Pełczyńskiego.

Drugim odbiorcą jest p. Anders. — Charakterystyczne jest dla sylwetki osk. Ralskiego, jak usiłował on ukryć fakt przekazania materiału gen. Andersowi. Ale sąd miał możność przekonać się, jak ten szpieg z zamilowania i prowokator z urodzenia nie zawahał się przed wciągnięciem w tę aferę najwyższych dostojników kościoła. Ci dwaj odbiorcy nas nie dziwią.

Ambasador Bliss-Lane i por. Thonesck

Dziwi nas natomiast p. porucznik Thonesck. Dziwi nas, że będąc przed stawicielem wielkiego i sławnego na rodzie amerykańskiego w naszym kraju, narodu, któremu daliśmy Kościuszkę i Pułaskiego — odpłacił się nam przyjmowaniem materiałów szpiegowskich, wykorzystując lokalną duszę i marną kreaturę Wilczyńskiego. Materiały te szły do p. Bliss-Lane, a w konsekwencji ukazały się artykuły - kalumnii w „Life”, zohydzące nasz naród i nasze młode pań-

stwo. Narzuca się z nieodpartą siłą pytanie, w czym interesie siatka szpiegowska pracowała? Czy działała w to interesie państwa polskiego? Czy siatka ta pomagała w odbudowie państwa polskiego, czy przeszka dzała? Siatka wywiadowcza — konkluduje mówca — służyła tym siłom w kraju i za granicą, które postawiły na międzynarodową reakcję, które stanęły obok Schumacherów, które pominięły niebezpieczeństwo nie (Ciąg dalszy na str. 2-e)

Bidault chce zostać premierem

PARYŻ, 4. 9. — Przewlekły kryzys rządowy we Francji ujawnił się w całej pełni pod koniec wtorkowego posiedzenia Zgromadzenia Narodowego, w związku z dyskusją nad rządowym projektem subwencji dla znacjonalizowanego przemysłu węglowego w wysokości około 5 miliardów franków. Zasada subwencji, motywowana koniecznością przeciwdziałania podwyżce cen węgla i innych artykułów przemysłowych, spotkała się z opozycją radykałów i MRP, natomiast została poparta przez komunistów i socjalistów.
Trzykrotne posiedzenie rady ministrów, które przerwały posiedzenie parlamentu, ujawniały rozdźwięki w łonie samego rządu. Ministrowie radykalni grozili dymisją w razie podtrzymania projektu, zaś ministrowie socjalistyczni — Andre Phillip i Tanguy Prigent — w razie jego wycofania.

i improwizacji, oświadczyli, że odmówią mu udzielenia wotum zaufania. Wobec tego jednak, że Ramadier poza poparciem MRP otrzyma prawdopodobnie głosy radykałów i socjalistów, w Paryżu nie przewiduje się kryzysu rządowego przed końcem obecnej sesji parlamentarnej, jakkolwiek nie wyklucza się możliwości rekonstrukcji gabinetu, gdyby radykałowie podali się do dymisji.
Równolegle rozwija się kryzys w łonie partii socjalistycznej, której sekretarz generalny Guy Mollet podtrzymuje swe żądanie, zgłoszenia przez rząd przed końcem sesji projektu ustawy, odpowiadającej programowi gospodarczemu, uchwalonemu przez kongres socjalistyczny. Żądanie Molleta spotyka się jednak z odmową Ramadiera i części posłów socjalistycznych.

W każdym razie jest raczej prawdopodobne, iż socjaliści poprą projekt ustawy, wprowadzającej monopol skupu mięsa przez państwo.

PARYŻ, 4. 9. — W środę rano pod przewodnictwem prezydenta republiki Vincent Auriola odbyło się godzinne posiedzenie gabinetu francuskiego, po którym nie złożono żądania oświadczenia w sprawie zagrożającego Francji kryzysu rządowego. Rzecznik rządu, minister Francois Mitterland, ograniczył się jedynie do stwierdzenia, że „nie omawiano możliwości ustąpienia premiera

Ramadier”. Tym niemniej w Paryżu coraz uporczywiej krąży pogłoski, że przedstawiciele czołowych partii domagają się rekonstrukcji rządu.

Podobno minister spraw zagranicznych Georges Bidault, przywódca MRP, pragnie utworzenia nowego gabinetu pod jego kierownictwem, z drugiej strony grupa socjalistyczna Guy Molleta również jest niezadowolona z dotychczasowej działalności Ramadiera. Głównym powodem rozbieżności jest sprawa rozciągnięcia kontroli państwowej nad życiem gospodarczym Francji, której wprowadzenia domaga się grupa Molleta.

W kołach poinformowanych twierdzą, że w związku z tymi różnicami zdań w łonie gabinetu minister gospodarki narodowej Andre Phillip i minister rolnictwa Tanguy Prigent zamierzają podać się do dymisji.

Dzieci polskie na wycieczkę w Związku Radzieckim

WARSZAWA, 4. 9. (PAP). Dzieci polskie, które przebywają na wczasach w Arteku na Krymie, zaproszone zostały na wycieczkę po Związku Radzieckim. W czasie wycieczki dzieci zwiedzą Moskwę oraz szereg innych miejscowości Związku Radzieckiego. Powrót dzieci do kraju nastąpi dopiero w połowie bieżącego miesiąca.

Socjaliści włoscy u Prezydenta R.P.

WARSZAWA, 4. 9. (PAP). Prezydent Rzeczypospolitej przyjął w dniu dzisiejszym w Belwederze bawiących w Polsce — przewodniczącego włoskiej partii socjalistycznej p. Pietro Nenni oraz sekretarza generalnego partii, p. Lellio Basso.

Gościom włoskim towarzyszył przewodniczący wydziału zgranicznego e. K. W. PPS — poseł Stanisław Dobrowolski.

Energia atomowa winna służyć ludzkości

Przemówienie delegata Polski w komisji atomowej ONZ

NOWY JORK, 4. 9. (PAP). Na wtorkowym posiedzeniu komisji atomowej ONZ delegat Polski Ignacy Złotowski przedstawił stanowisko delegacji polskiej w sprawie zgłoszonego 1 sierpnia br. planu międzynarodowej kontroli energii atomowej. Minister Złotowski podkreślił, że sprawozdanie z dnia 1 sierpnia całkowicie pomija punkt widzenia mniejszości komisji.

Przechodząc do szczegółowego omówienia charakteru i kompetencji projektowanej międzynarodowej agencji kontroli nad energią atomową wypowiedział się on stanowczo przeciwko nadaniu tej agencji charakteru mandatu, jeśli chodzi o rozwój naukowy i badania atomowe. Ograniczenie prawa badań naukowych w stosunku do poszczególnych narodów naruszyłoby zasadę wolności badań naukowych, która jest kamieniem węgielnym postępu światowego. Niemniej stanowczo minister Złotowski wypowiedział się przeciwko projektowi nadania agencji prawa własności nad zasobami i fabrykami atomowymi. Byłoby to całkowicie bezpodstawne i nawet niebezpieczne z punktu widzenia stosunków międzynarodowych. Niemniej — jak stwierdził delegat Polski — oparcie kontroli energii atomowej wyłącznie na samej inspekcji nie zapobiegłoby współzawodnictwu międzynarodowemu i dlatego delegacja polska całkowicie popiera projekt ustanowienia kwot narodowych produkcji energii atomowej drogą porozumienia międzynarodowego pod egidą ONZ.

Jest oczywiste — oświadczył na zakończenie min. Złotowski — dla czego plan większości komisji, oparty na tzw. planie USA, jest całkowicie nie do przyjęcia dla takiego

państwa jak Polska, która była pod bezpośrednią groźbą eksterminacji fizycznej, a dzisiaj powoli odbudowuje się po strasznych zniszczeniach.

Dla narodu polskiego energia atomowa nie jest źródłem bomby atomowej i radioaktywnych trucizn, lecz nowym źródłem dobrobytu i szczęścia powszechnego. Naród polski nie widzi w energii atomowej nowej strasznej broni dla trzeciej wojny światowej, ale widzi w niej potężny element, zdolny zapobiec

Mordercy zawisną na szubienicy

LUBLIN 4. 9. (PAP). — Uczestnicy mordu pułchaczewskiego, skazani na karę śmierci. Szmydke, Matuszak i Flisiuk, odwołali się do faski Prezydenta R. P. Prezydent z prawa faski nie skorzystał w stosunku do Szmydkego i Matuszaka, natomiast Flisiukowi zmniejszył karę na 15 lat więzienia oraz utratę praw publicznych na lat 5.

Kto otrzyma pokojową nagrodę Nobla?

RZYM, 4. 9. — Dziennik włoski „Momentu Sera” przypuszcza, że ewentualnymi kandydatami do pokojowej nagrody Nobla w roku 1947 będą papież Pius XII, b. ambasador radziecki w Szwecji Aleksandra Kollontaj oraz Eleonora Roosevelt, wdowa po prezydencie USA.

wojnie w najbliższej przyszłości, a może wyeliminować ją na zawsze. Dla mężczyzn i kobiet, usuwających ruiny Warszawy, nowa wojna jest poza granicami możliwości. Dlatego uważamy, że każdy praktyczny system kontroli energii atomowej musi być wprawdzie skuteczny, ale nie powinien pociągać za sobą ingerencji w normalne życie ekonomiczne i polityczne poszczególnych krajów, stając się bezpośrednią lub pośrednią przyczyną międzynarodowych tarć, które mogłyby doprowadzić do katastrofy światowej. Jeżeli wszyscy zgodzimy się na podjęcie do problemu z tego punktu widzenia, będziemy mieli poważne szanse rozwiązania naszych trudności i osiągnięcia jednomyślnego porozumienia. Musimy pracować w duchu trwałego pokoju, a nie w duchu prawdopodobnej wojny. Wtedy zaś nie zawiedzemy nadziei ludzi dobrej woli na całym świecie.

Manifestacja przeciwko drożyznie we Włoszech

RZYM 4. 9. W dniu 1 września głównymi ulicami Neapolu przeciągnęło 75 tys. mieszkańców, protestując przeciwko ciągłej wyższej cenie i domagając się wprowadzenia w życie żądań związków zawodowych, tj. zróżnicowania kart żywnościowych, zwiększenia ilości racjonowanych produktów spożywczych i artykułów odzieżowych. W pochodzie na zwanym „pochodem głodowym” wzięli również udział robotnicy fa-

Przygotowania do obchodu 800-lecia Moskwy

MOSKWA 4. 9. — W całej Moskwie trwają gorączkowe przygotowania do obchodu jej 800-lecia. Dziesiątki tysięcy robotników jest zajętych upiększaniem miasta. Pracami tymi kierują wybitni architekci i malarze stolicy. Prowadzona jest rekonstrukcja zabytków historycznych Moskwy, w tej liczbie wież obronnych Kremla, starych cerkwi, pierwszych drukarni oraz innych gmachów historycznych. Dobięgać końca prace nad rekon-

strukcją sieci komunikacyjnej w śródmieściu. Ze śródmieścia eliminuje się ostatnie linie tramwajowe, zastępując je trolejbusami i autobusami. W szeregu dzielnic trwa gorączkowe asfaltowanie ulic i placów. Na głównych placach stolicy przystępują już do wznoszenia deklaracji, estrad, trybun, bram triumfalnych i pawilonów, które mają być tem zabaw ludowych i jarmarków świątecznych.

Wprowadzenie cenzury wojskowej w Grecji

LONDYN 4. 9. Jak donoszą z Aten, rząd grecki wydał dekret, mocą którego zawieszony zostaje art. 14 konstytucji greckiej, dotyczący wolno-

ści prasy. Dekret ten jest konsekwencją uchwały nowego rządu o wprowadzeniu cenzury wojskowej. Grecka agencja prasowa naświetliła to rozporządzenie w ten sposób, że ma ono „uniemożliwić prasie publikowanie informacji i oświadczeń szkodliwych dla bezpieczeństwa kraju”. Dotyczy to w szczególności informacji o operacjach wojskowych i ruchach wojsk oraz komentarzy do sytuacji wojskowej.

W środę w dzienniku oficjalnym ukazał się dekret, zakazujący strajków urzędnikom państwowym, którzy postanowili zastrajkować w czwartek ze względów ekonomicznych. Tsaidaris oświadczył, że rząd grecki uznaje ciężką sytuację materialną urzędników, ale do strajku nie dopuści.

Prokurator żąda kary śmierci dla dziesięciu oskarżonych

(Dokończenie ze str. 1-ej) tylko utraty naszych Ziemi Zachodnich, lecz i wyniszczenia narodu polskiego przez odradzającą się hydrę niemiecką. Oto najgłośniejszy sens pracy tej siatki, jej kontaktu z Andersem, „szóstką”, z Bliss-Lanem, z PSL-em.

Za zdradę płaci się głową

Przyjęte jest w każdym narodzie, że Wojsko stanowi tabu, żaden naród nie będzie tolerował szpiegowskiej roboty w wojsku, nie pozwoli rozbijać swojej armii. Ten, kto sprze- daje polską armię, działa w interesie Niemiec i dla Niemiec. I dlatego prokurator oświadcza kategorycznie: kto odważy się naruszyć tajemnicę wojskową — ten za to głową płaci.

Wreszcie panowie z WiN-u to tabu naruszyli. Wyście naruszyli jedną z największych świętości narodu.

Zaden szanujący się naród nie pozwoli na to, by niepowołane czynniki wrogie elementy, dotykały służby bezpieczeństwa. My nie chcemy być rozbrojeni, wobec wroga wewnętrznego i zewnętrznego. Panowie z WiN-u i PSL-u naruszyli tabu służby bezpieczeństwa.

W ostatnim ustępie przemówienia oskarżyciel przechodzi do kwestii kary. Podkreśla wielkoduszość demokratycznego państwa Polskiego wobec tych, którzy rzucają mu kłody pod nogi. Ludzie z ławy oskarżonych

wielkoduszość narodu komentowali jako słabość. Należy pamiętać o tym, do czego dążyli ci ludzie. Należy pamiętać o robotniku i chłopie polskim, na którego szkodę działano — i wreszcie o tym, że wyrok w tej sprawie powinien być wyrokiem narodu polskiego, który nie chce, by sztandar ze swastyką powiewał nad wieżami Krakowa.

Prokurator żąda...

Dla Niepokólczyckiego, Strzałkowskiego, Ralskiego, Kota, Tumanowicza, Langnera, Karczmarczyka, Osta fina, Buczka i Kowalskiego kary śmierci. Dla Muencha dożywotniego więzienia. Dla Mierzwy, Ralskiego Stefana i Wilczyńskiego — pozbawienie wolności na lat 15, dla Starmach Karola — 10 lat, dla Kabata 8 lat i wreszcie dla Kuncego Jerzego — 5 lat.

Zapasy złota we Francji zmniejszają się ustawicznie

PARYŻ, 4. 9. — W związku z uchwałą parlamentu, zatwierdzającą odstąpienie przez Bank Francji 12 miliardów złotych franków na pokrycie deficytu bilansu handlowego, który wynika z nadwyżki importu nad eksportem, koła finansowe notują katastrofalny spadek zapasów złota Banku Francji. Zapas ten, który w roku 1939 wynosił 2.159 ton, w końcu roku 1946 stanowi już tylko 707 ton, a obecnie zaledwie 397 ton. Pewne koła przemysłu i finansów

prowadzą kampanię na rzecz dewaluacji franka pod pretekstem konieczności ułatwienia eksportu. Koła lewicowe uważają, iż rzeczywistym celem tej kampanii jest przerzucenie ciężaru kryzysu na barki mas pracujących.

Włosi protestują przeciwko zwalnianiu faszystów

RZYM, 4. 9. — We wszystkich fabrykach Mediolanu proklamowano strajk na znak protestu przeciwko zwolnieniu przez władze neapolitańskie bandyty faszystowskiego Carlo Emmanuelle Basilio. W kilka godzin po zwolnieniu został on ponownie aresztowany i obecnie oczekuje rewizji procesu. Podczas okupacji niemieckiej Basilio był prefektem Genui w służbie niemieckiej. Jest on m. in. odpowiedzialny za deportację 1.500 robotników i skazanie na

śmierć 8 patriotów włoskich. Partie demokratyczne i związek partyzantów domagają się śledztwa przeciwko prokuratorowi Siravo, odpowiedzialnemu za zwolnienie Basilio.

W Piemontie doszło do strajków robotniczych z powodu zwolnienia 6 miejscowych bandytów faszystowskich, skazanych dwukrotnie przez sądy. Do Rzymu udała się delegacja partyzantów, by domagać się od rządu rozstrzelania zbrodniarzy.

W Atenach strajk urzędników

ATENY 4. 9. — Komitet Wykonawczy greckiego Związku Urzędników Administracyjnych komunikuje, że strajk urzędników rozpocznie się w czwartek. Mimo, że rząd postanowił mobilizację cywilną urzędników, ko munikat zaznacza: „Wolimy umrzeć na ulicy, niż umrzeć w biurze”.

Miasta radzieckie w przededniu 30-lecia Rewolucji Październikowej Charków powstaje z popiołów i gruzów

Już dziś w trzecim roku pokoju trudno poznać po Charkowie to ogromne popielisko, jakim pozostawili go uciekający na zachód Niemcy.

Charków należał przed wojną do największych miast Związku Radzieckiego. Przez pewien czas był nawet siedzibą stolicy Ukrainy SRR. — Charków zawiązuje swój rozwój przede wszystkim położeniu geograficznemu. Stanowi on wielki węzeł komunikacyjny, łączący Donbas (Zagębie Donieckie) z centralnymi obszarami ZSRR, leży bowiem na drodze wiążącej Morze Azowskie i Czarne z Moskwą i jest ściśle związany z gospodarczym rozwojem Donbasu. Charków to piękne południowe miasto z szerokimi ulicami, rozległymi parkami, obramowane od po-

łudnia pasmem zielonych wzgórz. W czasie ostatniej wojny kilkakrotnie przechodził z rąk do rąk, jako ważny punkt strategiczny. Uciekający hitlerowcy dokończyli dzieła zniszczenia, dewastując całkowicie bogato rozbudowany przemysł miejscowy, instytucje kulturalne i całe dzielnice mieszkalne.

Spośród miast radzieckich Charków należał do najbardziej zniszczonych. Decyzja rządu Ukrainy Radzieckiej i wola jego mieszkańców podobnie jak Warszawa, szybko powrócił do życia. W przededniu 30-lecia Rewolucji Październikowej, do obchodu której intensywnie przygotowują się wszystkie miasta radzieckie, Charków uruchomił już 70 proc. swojej przemysłowej do wojennej produkcji.

Odbudowano liczne dzielnice mieszkalne według opracowanego planu, przewidującego przeistoczenie Charkowa w jedno z najbardziej nowoczesnych miast Związku Radzieckiego. Zniszczone przez wojnę miasta radzieckie odbudowuje się bowiem we dług nowych planów, uwzględniających zarówno procesy ich historycznego rozwoju jak i wymagania najnowszej techniki urbanistycznej, położenia i roli jaką mają odgrywać w życiu gospodarczym i kulturalnym kraju. Z ruin i popiołów rosną nowe miasta, przypominające jednak swymi historycznymi i zabytkowymi budowlami dawny swój wygląd.

Przy odbudowie Charkowa, zresztą jak i innych miast radzieckich, wiąże się elementy gospodarcze z elementami estetycznymi w jedną harmonijną całość. Wielkie miasto przemysłowe jakim jest Charków, będzie jednocześnie miastem pięknym. — Wykorzystane zostaną naturalne elementy jak przepływająca przez środek miasta rzeka Łopań, jak położona nad jej brzegami śródmieście

piękna Górka Uniwersytecka, jak otaczające od południa miasto pasmo Chłodnej Góry i rozległe parki, przechodzące w podmiejskie lasy. Już dziś na 30-lecie Republiki Radzieckiej zarys przyszłego Charkowa staje się coraz bardziej wyraźny. Od obszernego Placu Dzierżyńskiego, położonego w śródmieściu biegnie szeroki prospekt Lenina obok Instytutu Górniczego na północ do rozległego leśnego parku i ku białogrodzkiej szosie prowadzącej do Kurska i Moskwy. Charków jest miastem zieleni. Poza leśnym parkiem, jednym z największych w Europie posiada w centrum miasta szereg innych parków i ogrodów z parkiem im. Szewczenki na czele.

Mnie jeszcze kilka lat i to wielkie miasto Ukrainy radzieckiej zaleczy całkowicie swoje rany i zakwitnie wśród pszenicznych pól Ukrainy i zielonych lasów na wielkich szlakach komunikacyjnych jako dowód, że żywotność narodów słowiańskich nie wzmoże żadna wrota siła.

L. W.

„Czechosłowacja przemawia do Polski” — „Polska przemawia do Czechosłowacji”

W niedzielę, dnia 7 września, od godz. 21.00 do 21.30 Czechosłowacki Rozhlas i Polskie Radio nadadzą poraz pierwszy audycje wymienne.

Polska usłyszy w ramach audycji „Czechosłowacja przemawia do Polski” — przemówienie min. Spraw Zagranicznych Republiki Czechosłowackiej — Jana Masaryka, ponadto w audycji tej zabiorą głos Franciszek Halas, Pavel Vladimír Hajek i Vladimír Haupe.

Na audycje „Polska przemawia do Czechosłowacji” złożą się przemówienie min. Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej Zygmunta Modzelewskiego — „Słowo o Warszawie, mieście walki i pracy” oraz bogata część artystyczna.

Nowy rok akademicki w ZSRR

MOSKWA 4. 9. — W całym kraju rozpoczął się nowy rok szkolny. W 78 wyższych uczelniach Moskwy uczy się w tym roku 116 tys. studentów. Do 48 wyższych uczelni Leningu rozpoczęto w roku bieżącym 20 tys. nowych studentów. W szkołach powszechnych i średnich Moskwy pobiera naukę 600 tys. dzieci. Szkoły rzemieślnicze Związku Radzieckiego przyjęły w roku bieżącym 230 tys. młodzieży.

Reforma rolna zmieniła oblicze wsi polskiej i umocniła sojusz robotniczo-chłopski

Wywiad z ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych ob. Dąb-Kociolem

Na dzień 6 września br. przypada trzecia rocznica wydania przez PKWN dekretu o reformie rolnej. Rocznicą ta reforme uroczysto obchodzona przez masy ludowe naszego kraju, przez robotników i chłopów, którzy wspólnymi siłami przeprowadzili zwycięską walkę o ten akt sprawiedliwości społecznej. W związku z nadchodzącą rocznicą współpracownik Robotniczej Agencji Prasowej red. L. Rubach przeprowadził z ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych ob. Dąb-Kociolem wywiad, dotyczący realizacji reformy rolnej i sposobów jej realizacji.

— Jakie siły zdaniem Ob. Ministra awarunkowały zwycięską walkę o ziemię dla chłopów i nadal warunkują pełną realizację i ugruntowanie reformy rolnej?

— Głód ziemi, który narastał przez wiele pokoleń na naszej wsi, stanowił główną przyczynę naszego zaniechania gospodarczego. Był wynikiem krzywdy społecznej. Zaniechanie ekonomiczne kraju i krzywda społeczna zblizaly coraz bardziej ku sobie ruchy robotniczy i chłopski w walce o lepszą przyszłość człowieka na naszych ziemiach. Gdy w okresie minionego dwudziestolecia niepodległości okazało się, że uchwała o reformie rolnej 1919 roku była jedynie mało znaczącym gestem politycznym, radykalny ruch ludowy coraz bardziej zaczął się zbliżać do ruchu robotniczego, jako swojego naturalnego sojusznika w walce o sprawiedliwość społeczną. W wyniku doświadczeń ostatniej wojny to zbliżenie przedzieliło się w formę sojuszu robotniczo-chłopskiego, który jest właśnie tą siłą, jaka dała nam ostateczne zwycięstwo w walce o ziemię dla chłopów polskich i jaka warunkuje nadal pełną realizację dekretu o reformie rolnej przez scałowanie gruntów, przez unowocześnienie metod produkcji rolnej i upowszechnienie oświaty rolnej.

— Ile dotychczas rozparcelowano ziemi na podstawie dekretu o reformie rolnej?

— Do roku 1939 liczba gospodarstw rolnych o powierzchni poniżej pięciu ha stanowiła 64 proc. ogólnej liczby gospodarstw wiejskich

w Polsce, przy czym łącznie posiadały one niewiele ponad 15 proc. ogólnej powierzchni rolnej naszego kraju. Ziemię obszarniczej obejmowały w tym czasie 43 proc. ogólnej powierzchni użytkowej. Reforma rolna, przeprowadzona na podstawie dekretu PKWN, zniósła wielką własność obszarniczą i stworzyła nową strukturę wsi, opartą o gospodarstwa chłopskie w przeciętnych granicach od 5 do 10 ha na ziemiach dawnych i do 15 ha na Ziemiach Odzyskanych.

Realizując strukturalną przebudowę naszej wsi, rozparcelowano między chłopów na ziemiach dawnych ogółem 2 miliony 100 tysięcy ha ziemi, w tej liczbie z parcelacji wielkiej własności ziemskiej 1 milion 155 tysięcy ha. Łącznie na ziemiach dawnych i na Ziemiach Odzyskanych rozparcelowano i oddano pod osadnictwo między chłopów 5 i pół miliona ha, osiedlając na Ziemiach Odzyskanych 340 tysięcy rodzin. Ogółem nadzielono ziemią z parcelacji do dnia 1 stycznia br. 641.599 rodzin chłopskich.

— Kto otrzymał ziemię?

— Na ziemiach dawnych utworzo-

no 150 tysięcy gospodarstw dla służby folwarcznej i bezrolnych o łącznym obszarze 755 tysięcy ha. Na upełnrolnienie małorolnych i średniorolnych użytkowano 390 tysięcy ha, na szkoły rolnicze przeznaczono 30 tys. ha.

— Czy — i jaki istnieje jeszcze zapas ziemi, przeznaczonej na parcelację?

— Na Ziemiach Odzyskanych posiadamy jeszcze około półtora miliona ha ziemi, przeznaczonej na parcelację. A na ziemiach dawnych 441 tysięcy ha. Nadawanie ziemi przeprowadza się nadal tylko na Ziemiach Odzyskanych, ponieważ pozostałość parcelacji zapas ziemi na terenach ziem dawnych przeznaczony został wyłącznie na upełnrolnienie.

— Jak przedstawia się sprawa wpisów hipotecyjnych na wsi?

— Na ogólną liczbę 389.262 nabywców z parcelacji nieruchomości ziemskich przesłano do sądów wnioski o zahipotekowanie dla 366.901 nabywców, co stanowi 94,2 proc. dokonane wpisy do hipoteki 332.437 nabywców, co stanowi 85,5 proc. Na Ziemiach Odzyskanych do końca bieżącego roku osadnicy otrzymają 300 tysie-

cy aktów nadawczych, a 100 tysięcy gospodarstw władze ziemskie przygotowują do całkowitego uregulowania tytułów własności na regularnych bywców.

— Czy parcelacja i osadnictwo na Ziemiach Odzyskanych kończą dzieło reformy rolnej, czy też stanowią jeden z jej etapów?

— Parcelacja stanowi zaledwie wstęp do racjonalnej przebudowy ustroju rolnego w Polsce. Jest ona zasadniczym punktem wyjścia w pracy nad budową nowej struktury rolnej, opartej na samodzielnym, jednorodnym, zdrowym, opłacalnym i indywidualnym własności chłopów. Aby ten cel osiągnąć, nie wystarczy przeprowadzić parcelację. Na skutek fatalnej spuścizny okresu niewoli i napół feudalnej gospodarki obszarowej w dwudziestolecu międzywojennym rolnictwo nasze jest zafarne.

Gospodarka rolna, oparta nicomal wyłącznie na pracy rąk i mięśni, jednostronna, niezmechanizowana przy wielkim nakładzie pracy i zużyciu wianu ludzkim daje niewspółmiernie niskie rezultaty po-

mimo tego, że nasz chłop jest zdolny, pracowity i wytrwały. Aby uczynić z reformy rolnej fundament powszechnego dobrobytu całego narodu należy podnieść gospodarkę rolną przez elektryfikację wsi, przez scałowanie gruntów, meliorację i maszynizację rolnictwa. Dla wykonania tych zadań potrzeba nam tysięcy wykwalifikowanych fachowców i dlatego kładziemy obecnie szczególny nacisk na rozwój oświaty rolniczej.

— Jak wyraża się troska o oświatę rolniczą w cyfrach?

— W chwili obecnej posiadamy szkół rolniczych różnego typu 1.663. Kształcą się w nich ogółem 24.744 uczniów. Zatrudniamy 4.495 nauczycieli i instruktorów w szkołach rolniczych. Potrzeby naszego szkolnictwa zawołanego są jednak wciąż bardzo wielkie. Organizujemy również najrozmaitsze kursy w celu pogłębienia wiadomości fachowych pracowników rolnych. Ponadto wielką rolę w kształceniu młodzieży młodzieży wiejskiej przywiązujemy do Przesposobienia Rolniczo-Wojkowego, które jest podstawową i powszechną szkołą rolników. PRW stanowi wstępne przeszkolenie do gruntownej nauki rolnictwa, jakie daje gimnazjum i liceum rolnicze względnie wyższe szkoły gospodarstwa wiejskiego.

— Jak w chwili obecnej najpilniejsze zadania stoją przed Ministerstwem Rolnictwa?

— Rolnictwo nasze musi produkować coraz więcej chleba, byśmy się mogli wyżyć sami bez pomocy zagranicy. Jesteśmy w okresie jesieni i w roku bieżącym musimy zasieć i zbierać o 1 milion ha więcej niż w roku ubiegłym podwyższając areał zasiany z 4 na 5 milionów ha. W akcji tej państwo będzie się starać o udzielenie możliwie największej pomocy wsi. Kredyty, przeznaczone na zakup ziarna i opłacenie orbita traktorowej wynoszą już ponad półtora milarda złotych. Przy czym niezależnie od tego została udzielona duża pomoc rolnictwu w zbożu. Na mój wniosek Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów uruchomił 300 milionów złotych kredytu dla gospodarstw chłopskich na ziemiach dawnych na pomoc siewną.

Aby jednak przy istniejących brakach siły pociągowej plan zasiewu został w pełni wykonany, musi być zorganizowane obowiązkowe współdziałanie wszystkich chłopów rolników, oparte na wzajemnej pomocy sąsiedzkiej, którą uważam za najważniejszy obowiązek obywatelski każdego rolnika wobec własnego państwa ludowego.

Atmosfera w szkole musi być demokratyczna

Z przemówienia radiowego ministra oświaty Skrzyszewskiego do nauczycielstwa

Minister oświaty dr. Stanisław Skrzyszewski wygłosił przed mikrofonem Polskiego Radia przemówienie do nauczycielstwa polskiego z okazji rozpoczęcia nowego roku szkolnego.

Minister daje na początku ogólną charakterystykę osiągnięć w ubiegłym roku, wskazując zarazem zadania, stojące przed nauczycielstwem.

Wielka akcja, związana z zakończeniem ub. roku wykazała dobitnie całemu społeczeństwu ogromny dorobek polskiego nauczycielstwa, które w masie swojej zrozumiało swoją twórczą i wielką rolę w nowej Polsce. Znakomita większość nauczycieli — ciągnął mówca — pracuje uczciwie, odnosi się ze zrozumieniem do przemian w naszym życiu. Nie chcemy równocześnie zamykać oczu na błędy i niedomagania, muszą być

one usunięte. Wspólnym wysiłkiem władz szkolnych, uczciwych nauczycieli, szkodzonych i rodziców wykorzystanych ze szkoły to wszystko, co jest w niej jeszcze nieprawego i niezgodnego z interesami naszego ludowego państwa. Nie może być i nie będzie miejsca w naszej szkole dla wrogów demokratycznego państwa, świadomie lub nieświadomie działających i usiłujących rzucać klody na drodze ku lepszej przyszłości wolnego narodu.

Na szczęście takich szkół i nauczycieli jest niewielka ilość, ale tej nawet małej liczby nie można tolerować. Czasy bezkarności się skończyły. Musimy przede wszystkim pogłębić atmosferę wychowawczą w szkole, doprowadzić do tego, aby każdy nauczyciel dobrze rozumiał istotę

sześciu przemiań społecznych, aby można dopiąć tego, aby każdy nauczyciel rozumiał i znał nową Polskę? Jak można się nauczyć nowej Polski? Musimy dokonać tego wspólnym wysiłkiem. Należy na posiedzeniach rad pedagogicznych na nauczycielskich konferencjach rejonowych omawiać problemy społeczne, gospodarcze, polityczne, kulturalne nowej Polski. Musimy dużo czytać, musimy się kształcić. Musimy kontynuować i utrwać piękne samokształceniowe tradycje nauczycielstwa związkowego. Stworzymy wielki nurt kształcenia się i samokształcenia. Nauczyciele patriotów, nauczyciele demokracji muszą nadawać ton w szkole. Płotka złościwa, dowcipy i uśmiešky, znaczące i podrywające wiarę w nową Polskę muszą się spotkać z natchnionym oporem ze strony demokratycznej większości nauczycieli. Koleżdy demokracji muszą rozwinąć ideologiczną ofensywę, przekonywać nierozumiejących i błędzących kolegów. Znajdą oni pełne poparcie i pomoc ze strony władz szkolnych i zorganizowanego społeczeństwa.

Drugim podstawowym zadaniem jest rzetelne wykonywanie obowiązków dydaktycznych. Weszlśmy w epokę, w której nie uderzenie, nie pięknadze, a wiera i charakter będą decydować o przyszłości człowieka. — Wszystkie stanowiska i zawody stoją otworem przed dziećmi ludu polskiego. Zajmie je ten, kto lepiej będzie przygotowany, kto dzielniejszy i bardziej sprawny. Polski Ludowej oddany. Obowiązkiem nauczyciela jest pomóc dziecku w zdobyciu gruntownych wiadomości. Naszym wspólnym obowiązkiem jest kontrolowanie stanu wiadomości uczniów i te kontrole musimy postawić na wysokim poziomie.

Minister kończy przyrzeczeniem zrobienia wszystkiego, co będzie w jego mocy, aby stworzyć nauczycielstwu lepsze warunki życia i pracy. Każdy, kto chce i potrafi wiernie służyć sprawie Polski Ludowej, będzie otoczony szczególną opieką.

Nowiny z kraju

❖ **DO GDYNI** przybyły dwa statki z Danii z transportem s-ni dla rolników polskich. Są to s-s „Danix” z 407 końmi i s-s „Lotte Scon”, który przywiózł 604 konie. Do portu gdyńskiego przywiozł również statek fiński „Alea” — wiozący na pokładzie 25 domków, tzw. fińskich. Domki te zostaną przetransportowane na Śląsk.

❖ **W POZNANIU** władze śledcze MO wykryły w mieszkaniu kierownika firmy „Bata” niej. Sowińskiego nielegalny skład s-ni i towarów tekstylnych wartości około 2 milionów złotych. Sowiński usiłował przekupić funkcjonariuszy MO sumą 200 tys. złotych, za co będzie dodatkowo pociągnięty do odpowiedzialności.

❖ **W KRAKOWIE** Komisja Kontrolnej Cen przekazała do Komisji Specjalnej wnioski o ukaranie 20 kupców grzywnami w wysokości od 20 tys. złotych do 100 tys. złotych za pobieranie nadmiernych cen brak rachunków, nieuwidocznianie cenników, odmowę sprzedaży artykułów pierwszj potrzeby itp.

❖ **W OLSZTYNIE** odbyła się rozprawa sądowa przeciwko niej. Mączyskiemu, Jachowiakowi i Kobusowej, oskarżonym o uprawianie „szpantowej propagandy”. Sąd skazał ich na kary więzienia po 5 i 6 lat.

❖ **W BIAŁYMSTOKU** w obecności przybywającego osadnictwa rolnego odbył się wręczanie aktów nadania ziemi 300 rolnikom pow. biaostockiego.

Chlubne karty polskiego lotnictwa w walkach o wyzwolenie Ojczyzny

Jak powstały pierwsze jednostki powietrzne Sił Zbrojnych Odrodzonego Wojska Polskiego!

Już w okresie formowania i dywizja piechoty im. Tadeusza Kościuszki rozpoczęła również organizację pierwszej jednostki lotniczej Wojska Polskiego.

Pomimo wielkich trudności, spowodowanych przede wszystkim odejściem wraz z armią Andersa niemal wszystkich zmobilizowanych uprzednio przez niego kadry lotniczych, jedynie dzięki wydatnej i szczerzej pomocy oficerów lotnictwa Armii Czerwonej zorganizowany został szkoleniowy — treningowy oddział lotników instruktorów i wykładowców.

W lipcu 1943 roku pierwsza polska eskadra lotnicza, pod dowództwem mjr. Wacława Kozłowskiego, rozpoczęła szkolenie na lotnisku Grigorjewsko, w odległości 150 km. od Moskwy. W dn. 1 września eskadra została rozszerzona na pułk, którego w dniu 3 października 1943 r. Prezydium Związku Patriotów Polskich w ZSRR nadał imię 1-go Pułku Lotniczego „Warszawa”. 1 stycznia 1944 roku pułk otrzymuje sztandar z rąk następcy Dowódcy Polskich Sił Zbrojnych — gen. K. Świerczewskiego.

Po regularnym wcielaniu lotników pułk zostaje dołączony do 1 Armii Wojska Polskiego i w sierpniu 1944 roku wyrusza na front, biorąc udział w operacjach bojowych w ramach I Polskiej Dywizji Lotniczej.

Odrodzone Lotnictwo Polskie chrzest bojowy otrzymało w walkach

o przyczółki mostowe Warszawy oraz w akcji powietrznej w otoczeniu Bug - Narew.

Na dalszych szlakach ofensywy, która wiodła od Warszawy do Berlina, akcja naszego lotnictwa nabrała jeszcze szerszego rozmachu. Odegrało ono poważną rolę podczas s-ynnej operacji przełamania t. zw. Wafu Pomorskiego. Akcja powietrzna naszych pułków lotniczych przyczyniła się do przełamania oporu wyborowych jednostek niemieckich, broniących Szczecina, Kołobrzegu i Wybrzeża Bałtyku.

Również poważną rolę odegrało polskie lotnictwo w ostatnim okresie walk, które zakończyły się sforsowaniem Odry i zdobyciem Berlina.

I pułk Lotnictwa „Warszawa” w walkach tych zapisał chlubną kartę historii Wojska Polskiego. Już dnia 17 stycznia 1945 r., t. zn. w pierwszym okresie walk, pułk Lotniczy „Warszawa” otrzymał podziękowanie od Generalissimusa Stalina za zaśluzgi, położone przy zdobyciu Warszawy. W uznaniu zasług w dalszych bojach z Niemcami pułk „Warszawa” otrzymał drugie podziękowanie za przetrwanie silnej niemieckiej linii obronnej koło Starogardu. Za bohatercki udział w walkach o zdobycie Kołobrzegu pułk otrzymał trzecie podziękowanie Generalissimusa Stalina oraz podziękowanie od Dowódcy I Armii W. P. gen. Popawskiego.

Za chlubne wykonanie zadań bojowych przy forsowaniu Odry i natarciu na Berlin pułk otrzymuje czwarte kole podziękowanie Generalissimusa Stalina, za czynny udział przy okrążeniu Berlina i bohatercki udział w walkach Generalissimusa Stalina wyraża pułkowi podziękowanie.

W okresie od 23 sierpnia 1944 roku do dnia 5 maja 1945 I pułk Lotniczy „Warszawa” wykonał 1401 lotów bojowych na wroga. W czasie swoich działań bojowych pułk przeprowadził 56 walk powietrznych. Jednocześnie pułk przeprowadził w okresie wykonywania swoich zadań bojowych 394 szturmowania z powietrza, niszcząc wielką ilość niemieckich samochodów, parowozów oraz podpalając pociągi kolejowe, składy broni itp. Z broni pokładowej zniszczono setki punktów oporu nieprzyjaciela. Za swe zasługi bojowe pułk został odznaczony krzyżem Virtuti Militari.

Nie mniej piękną kartę bojową ułożył w walkach z Niemcami 2 pułk Nocnych Bombowców „Kraków”, którego akcja bojowa zrosła się z bohaterkami walkami o wyzwolenie Warszawy. Pilotami tego wyróżnionego pułku zawodniczą powstańcy Warszawy 30 ton zrzutów żywności i amunicji. Niezorzwalnie z historią Odrodzonego Lotnictwa Polskiego związała się postać jego organizatora i pierwszego dowódcy gen. Bronisława Bronisława Kuczyńskiego.

Delegacja miast polskich na uroczystości 800-lecia istnienia Moskwy

WARSZAWA, 3. 9. (PAP). Stolica Związku Socjalistycznych Republik Rad — Moskwa obchodzić będzie w najbliższych dniach wielki jubileusz 800-lecia istnienia. W uroczystościach tych wezmą udział delegacje różnych państw i miast. Z Polski w uroczystościach tych weźmie udział prezydent m. st. Warszawy ob. St. Tołwinski, prezydent Gdyni Henryk Zakrzewski i prezydent Wrocławia Bronisław Kuczyński.

Bydgoszcz nie odpowiada

Wspomnienia warszawskiego
korespondenta

Przez wiele lat do września 1939 roku obsługiwałem „Dziennik Bydgoski” w Bydgoszczy, jako korespondent warszawski i stały sprawozdawca sejmowy. Z Bydgoszczą łączyły mnie więc codzienne rozmowy telefoniczne. Praca była przyjemna. Czytelnicy znali swego korespondenta, ja zaś cieszyłem się z tego, że znajdującej publiczności oddzieliłem się do swych obowiązków. Praca dla Bydgoszczy stała się dla mnie drugą naturą i nieodpartym namiętnością. Aż nadszedł pamiętny wrzesień 1939.

1 września — rozmowa telefoniczna z Bydgoszczą odbyła się jeszcze normalnie. Byłem szczęśliwy donosząc mieszkańcom, że pociąg bydgoski, który wyszedł w noc z 31 sierpnia został zaatakowany przez samoloty niemieckie pod Kutnem chyba tylko cudem uniknął katastrofy. Na 16 zrzuconych bomb tylko jedna eksplodowała, wyrządzając nie wielkie szkody.

W niedzielę 3 września połączono było fatalnie. Nie przypuszczałem, że to była moja ostatnia rozmowa z Bydgoszczą.

W dniu 4 września z ogromnym napięciem oczekiwałem połączenia telefonicznego, jakby w przecięciu czegoś najgorszego. W tak dobrze znanych mi murach sejmowych czułem się dnia tego jakos dziwnie obco. Twarze ex-premierów Kościelskich, Prystorów, Stawków i Kozłowskich, spoglądające na mnie z rozwieszonych w klubie sprawozdawców portretów straszły mnie przecudem klęski narodowej, którą właśnie ci sanacyjni dyktatorze przygotowali Polsce.

Nagle odezwał się krótki, wrywany dzwonek w gabinecie. Telefonistka z warszawskiej stacji międzymiejscowej oświadczyła mi krótko:

BYDGOŚCZ NIE ODPOWIADA

Zrozumiałem wszystko. Dla mejjej Bydgoszczy zaczęły się ciemne, straszne noce okupacji i długotrwałego męczeństwa.

H. RYS.

Czy wysługiwał się Niemcom?

Na polecenie władz prokuratorskich aresztowano pracownika Zarządu Miejskiego (Wydział Administracyjny) Józefa Wiśniewskiego, który przybył do Torunia w roku 1945 z Biafarskiego Towarza opatowklego. Wymieniony służył przed wojną w policji „granatowej”. W czasie okupacji powiększył on także szereg łupów, z których groszy wysługiwało się okupantom i to w ten sposób, że z ich przywrocy wielu dobrych i wartozlich Polaków poniosło śmierć męczeńską.

Czy aresztowany Józef Wiśniewski należał do zdrajców narodu i szedł na ręce oprawcom hitlerowskim, czy też padł ofiarą fałszywych oskarżeń — śledztwo wykaże.

Świecie uiszcza podatek gruntowy

W tych dniach odbyła się w sali posiedzeń Starostwa Powiatowego w Świecie odprawa burmistrzów, wójtów i sekretarzy gminnych, egzekutorów podatkowych i gminnych poradców społecznych.

W odprawie wzięli udział: przybyły z Bydgoszczy inspektor Wojewódzkiego Pełnomocnika Rządowego do spraw podatku gruntowego ob. J. Za wadzki i powiatowy pełnomocnik ob.

Mieczysław Włochawek i po półgodzinnej jeździe samochodem dojeżdżamy do Chocenia. Przy wejściu do gmachu radiowezła wita nas kierownik tej placówki ob. Zieliński. Wchodźmy do środka. Mimo woli wzrok nasz przykuwa piękna aparatura wzmacniakowa. Rozglądamy się wokół. Wszędzie czysto i schludnie. — Cóżże czyni nader miłe dla oka wrażenie.

Ob. Zieliński informuje nas, że Chocień jest największym wiejskim radiowezłem w Pomorzu, co zresztą potwierdza obecny przy rozmowie kierownik radiofoni przewodowej rozgłośni Pomorskiej Konrad Kozłowski.

Obecnie nie ma w Choceniu ani jednego domu, w którym nie byłoby aparatu radiowego, względnie głośnika. Do aparatury radiowezła dołączonych jest 21 wsi, a niezależnie od tego w rejonie zasięgu radiowezła czynnych jest 9 punktów zbiorowych zasilanych przez odbiorniki szwedzkie. Procentowo najwięcej zradiofizowane są wsie: Jarantowice, Smilowice — wieś i majątek, Witrowice i Czerniewice. W trakcie radiofizacji są obecnie: Szadki, Skibice, Boniewo z okolicą, Kuźnice z okolicą, Nakonowo Nowe i Stare, Łopatki, Szczutkowo i szereg innych.

Kierownik radiowezła Zieliński rozpoczął prace przygotowawcze celem radiofizowania dalszych 30-ciu wsi. Materiał instalacyjny jest już w większości na miejscu. Z głośnikami również nie ma kłopotu, gdyż Dyrekcja Pomorska posiada ich dostateczną ilość. Duże trudności są jednakże z uzyskaniem stópów potrzebnych do budowy linii przewodowych.

Z własnej, dobrej i pięknej książki W bież. roku dzieci otrzymają 20000000 egzemplarzy podręczników

W drukarni Św. Wojciecha w Poznaniu dniem i nocą huczą rotacyjne maszyny. Gdy światłe sterty farb pachnących gazet opuszczają o świetle ekspedycja, nowa zmiana robotników zabiera się do drukowania książek, które w niecierpliwą oczekiwań tysięcy dzieci idących do szkoły. W ogólnej produkcji podręczników wydawanych przez Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych poznańska drukarnia bierze bardzo znaczny udział, wykonując około 80 proc. wszystkich książek, a jest to bardzo wiele o ile się weźmie pod uwagę, że tylko w ciągu pierwszego półrocza bieżącego roku wypuściły one na rynek 11.385.000 egzemplarzy. Akcja oszczędzania papieru, która w swoim czasie wywołała tyle wrzawy, nie poszła na marne. W rozpoczynającym się roku szkolnym nie będzie już dziecka, które musiałoby uczyć się z potężnej książki.

Ale nie tylko dzięki dostatecznej ilości papieru Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych mogły wykonać w 100 proc. swój plan i dać do stateczną ilość podręczników uczniom szkół podstawowych. Na wykonanie książki składa się wiele elementów. Potrzebny jest rękopis, potrzebne drukarnie i odpowiednia ilość fachowców. Wszystkie prawie książki oddane do użytku młodzieży szkol-

Kawa. Obradom przewodniczył Starosta Powiatowy ob. E. Mańkowski, który po zagajeniu zebrał wiesz burmistrzów i wójtów, by w interesie Państwa przystąpił bezwzględnie do energicznego egzekwowania zaległego podatku gruntowego oraz do zabezpieczenia u opornych rolników i w majątkach państwowych na rzecz tego podatku — zboża.

Chocień wraz z wymienionymi wioskami ma łącznie 554 zainstalowanych głośników.

W czasie naszej rozmowy z kierownikiem radiowezła przybyła delegacja z gminy Smilowice. Przewodniczącą G. R. N. Płoszaj, podkreśliła z naciskiem, że gmina wystara się o potrzebne stopy do budowy linii przewodowej. Zostały już nawet przewidziane specjalne sumy w budżecie gminnym na zakup stópów.

Przyjazd wozu transmisyjnego był dla mieszkańców Chocenia niela da atrakcją, to też w momencie gdy opuszczaliśmy gmach radiowezła grama dzieci i starszych obstałiła wóz słuchając nadawanej muzyki. — Przybyli również miejscowy proboszcz i lekarz dr. Habasiński. W rozmowie z nimi dowiedzieliśmy się, że obecnie mieszkańcy Chocenia bu-

Minister Apropowacji Lechowicz przybędzie do Bydgoszczy Zjazd wojewódzkich pełnomocników rządowych do spraw podatku gruntowego

W dniach 5 i 6 bm. o godz. 10-tej odbędzie się w Bydgoszczy w dużej sali Resursy Kupieckiej przy ul. Jagiellońskiej 11 ogólnokrajowy zjazd Wojewódzkich Pełnomocników Rządowych do spraw podatku gruntowego z całego terenu R. P.

Z uwagi na to, że zjazd odbędzie się w Bydgoszczy udział wezmą także powiatowi pełnomocnicy rządowi do spraw podatku gruntowego z terenu województwa pomorskiego.

Jak się dowiadujemy, na zjazd zapowiadziany jest przyjazd ministra

Aprowizacji Lechowicza, oraz delegata Ministerstwa Administracji Publicznej. Porządek obrad: 5 bm. od godz. 10 do 13-tej odprawa pełnomocników powiatowych w obecności pełnomocników wojewódzkich. Od godz. 14-tej do godz. 18-tej dyskusja nad sprawozdaniem.

6 bm. od godz. 9-tej do godz. 13-tej odprawa wojewódzkich pełnomocników, od godz. 14-tej do godz. 18-tej dyskusja nad sprawozdaniem. 18-tej dyskusja nad sprawozdaniem.

Dnia 6 bm. od godz. 9-tej do godz. 13-tej odprawa wojewódzkich pełnomocników, od godz. 14-tej do godz. 18-tej dyskusja nad sprawozdaniem.

Dnia 6 bm. od godz. 9-tej do godz. 13-tej odprawa wojewódzkich pełnomocników, od godz. 14-tej do godz. 18-tej dyskusja nad sprawozdaniem.

wego. Ludność Chocenia bowiem — to przeważnie byli pracownicy fabryki, obecnie pozostający w ciężkich warunkach materialnych. Mimo to przystąpiono również do organizowania Państwowego Domu Dziecka we wsi Jarantowice oddalonej 1 km. od Chocenia. W krótkim czasie, bo w przeciągu 2-3 lat został w Choceniu wybudowany całkowicie podczas wojny zniszczony kościół. Tak więc mieszkańcy Chocenia pracują, z wysiłkiem i poświęceniem na wszystkich niemal odcinkach życia społecznego. W okresie letnim były tam zorganizowane kolonie letnie dla dzieci urządzone przez R.T.P.D., „Film Polski”, harcerstwo i „Caritas”.

Najważniejszym zagadnieniem dla miejscowej ludności jest sprawa odbudowy fabryki włókienniczej, która przed wojną zatrudniała 270-ciu pracowników dając utrzymanie robotnikom i ich rodzinom. Odbudowę fabryki przeprowadza Centrala Przemysłu Włókienniczego. Wszystko przemawia za tym, że w przyszłym roku fabryka zostanie uruchomiona.

Przedstawiciele miejscowego społeczeństwa podkreślają, że współpraca zarówno między partiami politycznymi jak i organizacjami społecznymi jest bardzo harmonijna i tylko dzięki wstawnemu zrozumieniu mogli oni osiągnąć tak poważne wyniki w pracy.

Chocień może być wzorem dla wielu gmin na terenie województwa pomorskiego. Mik.

KRONIKA INOWROCŁAWIA

Rejestracja rocznika 1930. Na zasadzie postanowień art. 16 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym z dnia 13. kwietnia 1938 r. wzywam wszystkich mężczyzn posiadających obywatelstwo polskie, urodzonych w roku 1930, a zamieszkałych na terenie miasta Inowrocławia do rejestracji się w Zarządzie Miejskim, Referat Wojskowy, pokój 39, w godzinach od 9—13 w następującym porządku: dnia 4. bm. osoby, których nazwiska zaczynają się na litery: A, B, i C.

5. bm. lit. D, E, F, i G.
6. „ „ H, I, i J.
7. „ „ K.
8. „ „ L, i Ł.
9. „ „ M, i N.
10. „ „ O, i P.
11. „ „ R, i S.
12. „ „ T, U, W, i Z.

Wszyscy ci którzy z ważnych powodów nie mogli się zgłosić w wyżej podanych dniach zgłoszą się w czasie od 22—27, września 1947 r.

Przedłożone należy następujące dokumenty: dowód osobisty, metrykę urodzenia, świadectwo szkolne, świadectwo ukończenia nauki.

Osoby, które były w posiadaniu III i IV niemieckiej listy narod. oraz Leistungspole przedłożą ponadto zaświadczenie rehabilitacyjne.

W razie niemożności osobistego zgłoszenia się w powodu innej choroby, chwilowego wyjazdu itp. należy przesać do Zarządu Miejskiego Referatu Wojskowego pismem zgłoszenie najpóźniej do dnia 30. września br.

W zgłoszeniu pisemnym należy podać w sposób dokładny i czytelny: a) imię i nazwisko, b) datę i miejsce urodzenia, c) imiona rodziców (czy żyją) oraz nazwisko panieńskie matki, d) miejsce zamieszkania rodziców, e) miejsce zamieszkania zgłaszającego się (dokładny adres), f) wyznaczenie, g) stan cywilny, h) zawód i wykształcenie, i) dane o karalności sądowej, j) ułomności lub wady fizyczne.

Do zgłoszenia należy załączyć również dokumenty, jak przy zgłoszeniu osobistym.

Niezgłoszenie się do rejestracji podlega w myśl art. 170 wymienionej ustawy, karze aresztu do 2 miesięcy i grzywny do 20.000 złotych albo jednej z tych kar. JW.

Każdy Polak świadczy na odbudowę Warszawy

Kronika WŁOCŁAWSKA

PIĄTEK
5
września

Kalendarz rzym. kat. — Wawrzyńca.
Kalendarzyk słowiański — Włochi sława.
Wschód słońca — 4.50; zachód — 18.17.
Lekarz dyżurny — dr. Makohonski Eugeniusz, Cyganka 18.
Apteka dyżurna do dnia 5 bm. włącznie przy pl. Dąbrowskiego.
Milicja Obywatelska — tel. 10-59, i 11-62.
Straż Pożarna — tel. 12-34.
Karetka Pogotowia PCK — tel. 15-41, Przedmiejska 1.

MAKA PSZENNA I KUKURYDZIANA

Referat Apropowizacji przy Starostwie Powiatowym podaje do wiadomości, że poczynając od dnia 4 do 11 bm. będzie wydawana dla mieszkańców powiatu wrocławskiego na karty zaopatrzenia z czerwca br. mąka pszenna dla kat. I po 1 kg na kupon 10 i dla kat. IR po 0,5 kg na kupon 10 oraz mąka kukurydziana dla kat. I po 1 kg, na kupon 9 i dla kat. IR po 0,5 kg na kupon 15. (Jur)

OBROT BEZGOTÓWKOWY

Zarządzeniem ministra Skarbu został ustalony wykaz spółdzielni kredytowych, uprawnionych do prowadzenia rachunków bieżących w obrocie bezgotówkowym. Na terenie powiatu wrocławskiego, lipnowskiego i nieszawskiego do takiego obrotu zostały upoważnione następujące spółdzielnie kredytowe: Powiatowy Bank Spółdzielczy w Lipnie, Bank Spółdzielczy w Ciechocinku, Bank Spółdzielczy we Wrocławku i Bank Ludowy w Chodczu, powiatu wrocławskiego. (Jur)

POŚWIĘCENIE NOWEGO BOKALU ZARZĄDU GMINNEGO

W Boniewie odbędzie się w najbliższą niedzielę poświęcenie nowego lokalu zarządu gminy. Tego samego dnia zostaną urządzone dożynki gminne, a wieczorem zabawa taneczna, z której dochód przeznaczają się na odbudowę Warszawy. (Jur)

DNIE „SŁUBY CYWILNEJ I „KOPCIUSZEK”

Dzień w Teatrze Ziemi Kujawskiej zespół artystów scen warszawskich daje o godzinie 16-ej przedstawienie dla dzieci „Kopciuszek”. O godzinie 20-ej zaś zespół ten wystawia rewię w 20 obrazach pt. „Słuby cywilne”. (dw)

ZWIĘKSZONY RUCH AUTOBUSOWY

Jak nam komunikują, Dyrekcja Państwowej Komunikacji Samochodowej obecnie rozporządza 12 autobusami. Nie wszystkie one są w ruchu, nieczynne stanowią rezerwę, którą używa w wypadku popsucia się któregośkolwiek z wozów. Frekwencja pasażerów jest bardzo duża, przy czym największą wykazują autobusy, kursujące na linii Wrocławek — Piotrków Kujawski, Wrocławek — Chodecz i Wrocławek — Przedecz. Najmniejszy ruch osobowy jest na linii Wrocławek — Łódź. (Jur)

PRZESUNIĘCIE TERMINU

Stronnictwo Demokratyczne prosi nas o podanie do wiadomości, że zebranie członków, wyznaczone na dzień 5 bm., nie odbędzie się. Natomiast został wyznaczony nowy termin zebrania na dzień 19 bm. o godzinie 17. Zebranie odbędzie się w lokalu techników przy ul. 20 Stycznia. (Jur)

Rolnicy powiatu wrocławskiego spłacili 64 mil. zł podatku gruntowego

Większość rolników powiatu wrocławskiego spełniła swój obowiązek w stosunku do państwa i należny od nich podatek gruntowy spłacili. Zaległość podatkowa za 1946 rok została spłacona w 77,1 proc. a zaliczka na 1947 rok została spłacona w 51,2 proc. Dodać należy, że m. Brześć Kujawski spłaciło zaległość z 1946 roku w 100 proc. a zaliczkę na 1947 rok w 98 proc. Drugie miejsce zajęła gmina Kłóbka, która zaległość z 1946 roku spłaciła w 100 proc. a zaliczkę na 1947 rok w 70 proc. Dobre wpływy wykazują także gminy Falborz, Piaszki i Pyszków.

Znikome natomiast wpływy wykazują gminy Kowal i Przedecz oraz m. Lubraniec. Najgorzej przedstawia się gmina Śmiłowice, która spłaciła zaległość 30 proc. zaległości za 1946 r. i 66 proc. zaliczki na 1947 rok. Rolnicy miasta Chodecza przez cały miesiąc sierpień nie spłacili ani grosza. Ponieważ w dużym stopniu odpowiedzialność za taki stan ponosi zarząd miejski, przeto pełnomocnik rządu do podatku gruntowego oświadczył nam, że w stosunku do tego zarządu miejskiego wyciągnie jak najdalej idące konsekwencje.

Zakończenie I kursu maszynopisania Społeczno-Obywatelskiej Ligi Kobiet

Przed kilku dniami odbył się egzamin końcowy pierwszego kursu maszynopisania, zorganizowanego przez Wrocławski Oddział Społeczno-Obywatelskiej Ligi Kobiet. Komisję egzaminacyjną stanowiły: przewodnicząca Ligi Kobiet ob. Regina Kubecka, instruktorka kursu ob. Józefa Strzałek oraz członkini zarządu ob. Maria Kopfowa.

Uroczyste zakończenie kursu odbyło się w lokalu Ligi Kobiet. W imieniu zarządu Ligi Kobiet do zebranych kursistek przemówiła przewodnicząca ob. Kubecka, podkreślając potrzebę kształcenia zawodowego kobiet i jego znaczenie w naszym życiu społecznym i kulturalnym.

W imieniu kursistek głos zabrała ob. Cecylia Trojanowska, która dziękując serdecznie za dobytą wiedzę, wręczyła egzaminatorkom wiązanki kwiatów.

Następnie odbyło się rozdanie świadectw. Kurs maszynopisania ukończyło 12 słuchaczek, w tym 5 uczennic osiągnęło wynik bardzo dobry. Nadmienić należy, że ob. Cecylia Trojanowska z Brześcia Kujawskiego ukończyła kurs z wyróżnieniem.

Na zakończenie części oficjalnej przemówiła ob. Strzałkowa, dziękując uczennicom za miłą współpracę oraz zachęcając je do dalszych wysiłków w zdobywaniu wiedzy i uzupełnianiu braków, spowodowanych okupacją.

Miły nastrój panował na herbacie, urządzonej przez kursistki, które urozmaiciły wieczór deklamacjami oraz śpiewem. Wszystkie słuchaczki z żalem opuściły mury lokalu Ligi Kobiet, gdzie uzyskały znaczny zapas wiedzy fachowej.

Pierwszy kurs dał wyniki bardzo dobre i dowiódł, że inicjatywa tego

Odbudowa mostów w Poznaniu

Wobec wielkich zniszczeń mostów w Poznaniu specjalna komisja porozumiewawcza uzgodniła program i terminy odbudowy najważniejszych mostów poznańskich na Warcie. W roku bieżącym zostanie wykonany drewniany most Królowej Jadwigi, którego konstrukcja posłuży następnie jako rusztowanie do budowy trwałego mostu żelbetonowego, którego ukończenie przewiduje się na rok następny.

Prócz tego w roku bieżącym rozpoczyna się prace przy odbudowie konstrukcji żelaznego przęsła mostu Św. Rocha. Elementy konstrukcji stalowej zostały już zamówione na Śląsku. Most ten ma być ukończony w październiku 1948 r. a koszty jego odbudowy wyniosą 35 milionów zł.

rodzaju jest we wszechmiar potrzebna. Drugi kurs rozpoczął się w dn. 1 bm. w lokalu własnym Ligi Kobiet przy ul. Zamezej 14 i odbywa się w godzinach od 18 do 19. (dw)

Zapisy do szkoły społecznej TUR

Zapisy do Szkoły Społecznej Towarzystwa Uniwersytetów Robotniczych przyjmują Dyrektora w gmachu Liceum i Gimnazjum Ziemi Kujawskiej, przy ulicy Barthy 6, w dniach od 5 do 10 bm. w godzinach od 17-tej do 19-tej.

Pożar który wyrządził straty w wysokości 545.000 zł

W ośrodku Kłóbka w nocy dnia 30 ub. m. o godz. 24 wybuchł z niewiadomych przyczyn groźny pożar. Na miejsce zjechały straże pożarne z Kłóbki, Krzewia i Lubienia. Mimo natychmiast rozpoczętej akcji pożar strawił doszczętnie dwa domy mieszkalne: kryty papą wartości 75.000 złotych oraz kryty słomą wartości 200.000 zł. Ponadto na skutek pożaru straty odnieśli mieszkańcy tych domów: Józef Drzewiecki — 30.000 złotych, Andrzej Lewandowski — 53.000 zł, Henryk Bielak — 52.000 złotych, Marian Grudziński — 75.000 złotych, Piotr Warszawski — 55.000 złotych i Helena Masłowska — 5.000 złotych. Ogółem pożar wyrządził straty w wysokości 545.000 zł. (Jur)

Postulaty zjazdu pracowników leśnych i przemysłu drzewnego

W dniach 29 i 30 sierpnia obradował w Warszawie w Domu Akademickim II-gi Ogólnokrajowy Zjazd Zw. Zaw. Pracowników Leśnych i Przemysłu Drzewnego.

Zjazd, któremu przewodniczyli na zmianę: tow. inż. Leśnicki (PPS) i Innartowicz (PPR), powitali imieniem Ministerstwa Leśnictwa — min. Podedworny, w imieniu KCZZ — je j sekretarz generalny — tow. Kuryłowicz w imieniu PPS-u tow. Mułak i w imieniu PPR — tow. Chałbowski.

W wyniku dwudniowych obrad Zjazd uchwalił: zmianę struktury organizacyjnej Związku, wprowadzając podział na okręgi, pokrywające się z terenem Dyrekcji Lasów, ustalił kadencję Zarządu Głównego i Zarządów Okręgowych na dwa lata, miast kadencji rocznej, oraz postanowił dla uniknięcia dwutorowości pracy związkowej na terenie instytucji i zakładów pracy przekazać kompetencje zarządów leśnych — radom zakładowym.

Wśród szeregu wniosków, dotyczących bytu członków, postanowiono domagać się uregulowania i dostawiania plac pracowników w administracji lasów państwowych i przemysłu drzewnym do wysokości wy-

Czytajcie i rozpowszechniajcie „Gazetę Kujawską”

W terminie do dnia 15 bm. zostanie wymieniona druga rata podatku gruntowego na 1947 rok, która ma być spłacona do dnia 1 listopada br.

liczki nie uiszczą, będą ją spłacali również w ziemiopłodach.

W terminie do dnia 15 bm. zostanie wymieniona druga rata podatku gruntowego na 1947 rok, która ma być spłacona do dnia 1 listopada br.

Zakończenie kolonii dla dzieci pocztowców

Tygodniowe kolonie letnie zorganizowane przez Związek Pocztowców Wrocławskich dobiegły końca. Dzieci ze smutkiem musiały opuścić mi-

Ę okolice, gdzie doznały tak troskliwej opieki ze strony Zarządu Związku, naczelnika poczty tow. Grzegorzowski i kierowniczkę kolonii. Na uroczystość zakończenia przybyli liczni goście. Między innymi obecny był kierownik Robotniczego Towarzystwa Przyjaciół Dziełkat tow. Wiśniewski. Dzieci zorganizowały zabawę, w czasie której odbyły się biegi.

Wszyscy uczestnicy kolonii otrzymali od kierownika nagrody w postaci paczek zawierających ubrania, sukienki, bucki, itp. Radość dzieci z otrzymanych upominków była wielka. Niemniejże też była radość rodziców, którzy z przyjemnością powitali swoje pociechy powracające do domów w pełni sił i zdrowia.

Kandydaci powyżej lat 18 winni przynieść z sobą: napisane własnoręcznie podanie, metrykę urodzenia, świadectwo ukończenia 7 klas szkoły powszechnej, względnie równorzędne względnie zaświadczenie o poziomie kandydata. Własnoręcznie napisany życiorys, świadectwo pracy zawodowej oraz polecenie jednej z partii politycznych, organizacji młodzieżowej: WZML, CM TUR, Związku Zawodowego, Ligi Kobiet itp.

Zgłaszający się zostaną poddani egzaminowi piśmiennemu z języka polskiego oraz ustnemu z zagadnień życia o Polsce i życia współczesnego. (dw)

Powstał oddział kat. stow. młodzieży żeńskiej

W Kowalu został w tych dniach zorganizowany Oddział Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży Żeńskiej. Wyłoniono jednocześnie zarząd oddziału, w skład którego weszły: ob. Zofia Ulińska jako prezeska, ob. Irena Gądkowska jako sekretarka i ob. Zofia Majewska jako skarbniczka. (Jur)

Powstanie Spółdzielni „LAS”

W najbliższym czasie na terenie naszego miasta zostanie zorganizowana spółdzielnia „Las”. Spółdzielnia ta będzie prowadziła sprzedaż wszystkich produktów leśnych, jak grzyby, jagody itp. oraz przetworów tych produktów.

Wiadomość powyższą przysłała nam pewno z zadowoleniem wszystkie nasze gospodynie domów, które do tego czasu zależne były od przekupek i handlarzy rynkowych tak co do ceny, jak co do jakości towaru. (Jur)

W związku z mającym się odbyć **Zjazdem Przemysłowym w Szczecinie** dnia 7 września r. b. „Gazeta Kujawska” wyda **Numer Specjalny** poświęcony Przemysłowi Polskiemu. Numer ten zawierać będzie prócz aktualnego materiału redakcyjnego, bogaty dział **ilustrowany i reklamowy**. **Złazenie ogłoszeniowe do tego numeru przyjmuje dział ogłoszeń „Gazety Kujawskiej”** Wrocław, ul. Brzeska 4 do dnia 5 września r. b.

Admin.: Wrocław, ul. Brzeska 4. Telefon 11-26
Za działy ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.
Wycenę w przyjmują Administracja ogłoszeń od 20-gi 8 rano do 12-ej, w niedzielę i święta od godz. 8-4j do 10-ej.

Adres Redakcji: Bulwary 24, tel. 17-77.
(godziny przyjęć: 11-15)
Wydawca: „Trybuna Pomorska”

Ogłoszenia zamowa: do wielkości 100 mm za 1 mm 37,50 zł., od 101 do 200 mm za 1 mm 45,— zł., powyżej 200 mm za 1 mm 60,— zł. Reklamy: do wielkości 50 mm za 1 mm 30,— zł., od 51 do 100 mm za 1 mm 37,50 zł., od 101 do 150 mm za 1 mm 40,— zł., powyżej 150 mm za 1 mm 50,— zł. Odbieranie druku — słowa: handlowe 20,— zł., osobiste, poszuk. rodzin, zguby 15,— zł., poszuk. pracy 10,— zł. Tłustym drukiem 100 proc. drożej — Minimalna ilość 10 słów — Maksymalna ilość 40 słów. Ogłoszenia drukowane w niedzielę i święta 30 proc. drożej. Miejsce zał. zależne w tekście 100 proc. drożej — Układ tabel, 100 proc. drożej.

Kraków - Śląsk 5:1 (3:1)

o puchar Kaluży

Wczoraj w Krakowie odbył się mecz piłkarski o puchar sp. Kaluży. Wysokie zwycięstwo 5:1 (3:1) odnieśli krakowianie, mimo to, że już w 2 min. Śląsk zdobył prowadzenie ze strzału Cebuli.

W 12 m. Kohut wyrównał. W 34 m. Gracz strzela drugą bramkę dla Krakowa, a w 39 m. Bohula podwyższa wynik na 3:1.

Po przerwie w 26 min. Gracz strzela 4:1 i w 32 m. Giergieł ustala wynik meczu.

Sędziował ob. Romanowski z Warszawy.

Po wczorajszym zwycięstwie Kraków prowadzi w rozgrywkach o puchar Kaluży.

W przedmeczcu juniorzy Krakowa pokonali 2:1 juniorów Śląska. (D)

NOWE wydawnictwa

Nakładem Spółdzielni Wydawniczej „Książka” ukazały się dwa nowe tomy Biblioteki Pisarzy Polskich i Obych. Są to tragedia Juliusza Słowackiego „Balladyna” w opracowaniu i ze wstępem Stanisława Furmanika oraz komedia Franciszka Zabłockiego „Sarmatyzm” w opracowaniu Kazimierza Czachowskiego, ze wstępem Zdzisława Libery.

Biblioteka Klasyków Marksizmu powiększyła się o szkie popularny W. Lenina p. t. „Imperializm jako najwyższe stadium kapitalizmu”. Ukazał się opracowany przez Lekarską Spółdzielnię Pracy „Vademecum lekarza praktyka”, stanowiący podręczną encyklopedię lekarską. Wygodny format kieszonkowy oraz szereg cennych wskazówek z uwzględnieniem najnowszych zdobyczy medycyny czynią z tej publikacji wydawnictwo użyteczne dla każdego lekarza. Wydano także zbiorek wierszy satyrycznych Jana Brzechwy p. t. „Palem w bucie”. Większość wierszy zawartych w zbiorce była już publikowana w czasopiśmie „Literatura wydana została powieść historyczna Aleksandra Dumasa — ojca „Trzej muskietierowie” w przekładzie Stanisława Sierosławskiego.

Nakładem Wydawnictwa „Literatura Polska” w Katowicach ukazało się nowe wydanie znanej powieści T. Dolegi Mostowicza „Kariera Nikodema Dyzmy”.

Trybuna naszych Czytelników

**Ku uwadze
Wydziału Apropowizacji
w Bydgoszczy**

Do redakcji naszego pisma wpływęno w dniu wczorajszym następujące pismo:

Szanowny Obywatelu Redaktorze! Należę do Państwa i proszę o zamieszczenie w Waszym poczytnym piśmie co następuje:

Przy ul. Nakielskiej nr. 61 w Bydgoszczy znajduje się magazyn węgla, prowadzony przez Powiatową Spółdzielnię Rolniczo-Handlową „Samopomoc Chłopska”. Magazyn ten posiada duże zapasy węgla. W komunikacie prasowym z dnia 3 bm., wywołującym świat pracy do rejestracji kart opałowych na rok 1947-48 nie został z niewiadomych przyczyn wymieniony ten właśnie magazyn.

Mając na uwadze, że położone najbliższe tego magazynu działnice Wilczak oraz Jary zamieszkuje około 10.000 pracowników różnych fabryk i urzędów Bydgoszczy, prosimy w imieniu tych pracowników o interwencję u władz mierzonych w kierunku uruchomienia tego magazynu, gdyż najbliższy magazyn przy ulicy Grunwaldzkiej oddalony jest od tych dzielnic o przeszło dwa kilometry.

Uruchomienie magazynu przy ul. Nakielskiej nr. 61 dla sprzedaży węgla na karty świat pracy wyżej wymienionych dzielnic powitałaby z całą wdzięcznością.

Następuje kilkadziesiąt podpisów. Zdaniem naszym żądanie mieszkańców Wilczaka i Jarów nie jest zabawione służności. Mamy wrażenie, że odpowiednie władze wezmą je pod uwagę i w miarę możliwości uwzględnią ten słuszny postulat.

Zaopatrywanie się w węgiel kartkowy w tak odległym od miejsca zamieszkania magazynie jest niezwykle utrudnione, a przede wszystkim kosztowne, ze względu na zwiększony koszt transportu, dlatego też należałoby umożliwić mieszkańcom tych dwóch dzielnic pobieranie węgla w najbliższym magazynie, w tym wypadku w magazynie Pow. Spółdzielni Rolniczo-Handlowej „Samopomoc Chłopska” przy ul. Nakielskiej.

UNIEWAŻNIAM książkę tożsamości konia (klacz), nr. B. D. 1446 wydaną na nazwisko właściciela Borzęda Jan ur. 8. 9. 1897 r. wieś Rybna gm. Przedeck pow. Włocławek. 518

POMOCNICA DOMOWA potrzebna od zaraz. Zgłoszenia Bydgoszcz ul. Mankwarta 9/3.

BALET Igora Moisiejewa w Bydgoszczy

W ramach „Miesiąca Wymiany Kulturalnej” Polski z ZSRR wystąpi w Bydgoszczy w dniach od 11 do 12 września na Stadionie Miejskim 128-osobowy Zespół Szkoły Choreograficznej Radzieckiego Zespołu Państwowego Tańców Ludowych pod kierownictwem artystycznym laureata stalinowskiej nagrody Igora Moisiejewa.

W programie tańce ludowe narodów ZSRR i słowiańskich. Własna orkiestra zespołu. — Przesprzedaż biletów w księgarni T-wa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, Al. 1 Maja 30, i w sekretariacie Towarzystwa, Al. 1 Maja 46.

RAJCO KOLEGIALNA POMOCNIK BYDGOSZCZY-1947

SOBOTA, 6 WRZEŚNIA.

6.00 — Sygnał czasu, pieśń poranna. 6.05 — Gimnastyka poranna. 6.15 — Dziennik poranny. 6.30 — Muzyka. 6.50 — Program na dzień bieżący — Bdg. 6.57 — Sygnał czasu. 7.00 — Muzyka. 7.15 — Wiadomości poranne. 7.35 — Muzyka. 7.55 — Informacje ogólnopolskie. 8.05 — Skrzynka PCK. 8.15 — Muzyka poranna z płyt — Bdg. 8.40 — Wiadomości miejscowe i ogłoszenia — Bdg. 11.37 — Sygnał czasu i hejnał z wieży Mariackiej. 12.04 — Zapowiedź programu do godziny 16-ej. 12.06 — Wiadomości południowe. 12.10 — Melodie ludowe. 12.25 — Audycja dla wsi. 12.35 — Koncert Orkiestry Dętej Zawod. Zw. Pracowników Kolejowych. 13.00 — Z mikrofonem po kraju. 13.10 — Muzyka obiadowa — wykonawcy: orkiestra P. R. pod dyr. Arnolda Reztlera — Stefania Wawrzyńska i Witold Kocikowski — śpiew — Bdg. — f. ogłp. 14.00 — Wiadomości z Pomorza — Bdg. 14.10 — Jazz i piosenka — Helena Michalska śpiew. Tadeusz Polański fortepian — Bdg. 14.35 — Przegląd prasy pomorskiej — Bdg. 14.40 — Pieśni i arie w wyk. Stanisławy Harkawy — Toruń. 15.00 —

Obowiązek zgłaszania rzeczywistej wysokości komornego

Zarządy gmin miejskich i wiejskich na trudności przy ustalaniu podstaw opodatkowania podatkiem od nieruchomości i od lokali w przypadkach, gdy komorne pobierane jest w kwotach wyższych od komornego podstawowego. W związku z tym Ministerstwo Skarbu zarządziło, ażeby lustratorzy spółdzielni przy wykonywaniu swych czynności służbowych ustalili również wysokość komornego płatnego faktycznie przez najemcę zarówno za lokal zajmowany na przedsiębiorstwo, jak i za lokal mieszkalny.

Informacje uzyskane tą drogą lustratorzy powinni bezwzględnie podawać urzędowi skarbowemu względnie rewizyjnemu, który z kolei przekaże je zainteresowanym zarządom gminnym.

Muzyka tan. 15.20 — „W co będziemy się bawili” audycja dla dzieci. 15.40 — Utwory Igora Strawieńskiego w wyk. Zdzisława Reztlera — skrzyp. 16.00 — Dziennik popołudniowy. 16.18 — Zapowiedź programu do godz. 19. 16.20 — „Wenecja w pieśni” — wykonawca: Wiktor Bregy — tenor. 16.40 — Skrzynka techniczna. 16.50 — Pogadanka gospodarza. 17.00 — „Przy sobocie po robocie”. 18.30 — Rozmowa z radiostuchaczami — Bdg. 18.35 — Koncert życzliwy — Bdg. 18.58 — Zapowiedź programu dalszego. 19.00 — „Tu mówi Wybrzeże”. 19.15 — Nowe książki — felieton H. Michalskiego. 19.30 — Mozart kwartet smyczkowy nr. 6 C-dur w wyk. kwartetu smyczkowego. 20.00 — Z życia kulturalnego. 20.05 — Kobieta w świecie. 20.10 — Audycja Komisji Opieki nad Zabytkami „Przyszłość Warszawy”. 20.15 — Reportaż. 20.25 — „Paderewski — jako artysta i człowiek” — audycja w opr. F. Łukasiewicza. 20.57 — Audycja dnia jutrzejszego, sygnał czasu. 21.00 — Dziennik wieczorny. 21.30 — Muzyka. 21.45 — Słuchowisko „Ballada o Janosku i Szalamonównie Jadwidze”. 22.10 — Wiadomości sportowe. 22.15 — Orkiestra taneczna pod dyr. J. Caimera. 23.00 — Ostatnie wiadomości dziennika radiowego. 23.10 — Program na jutro. 23.20 — Muzyka taneczna. 23.55 — Wiadomości z ostatniej chwili. 24.00 — Muzyka taneczna. 1.00 — Zakoczenie audycji. Hymn.

DOW II - ZWM (Zryw) 10:6

Wczora na ringu w Bydgoszczy

Wczoraj w sali ZWM przy ul. Marcinowskiej w Bydgoszczy bokserzy DOW II stoczyli walki z pięściarzami ZWM (Zryw), odnosząc zwycięstwo 10:6.

Mecz wczorajszy był generalną próbą zawodników DOW II przed zbliżającymi się mistrzostwami W. P. w Warszawie.

Wyniki techniczne walk. Na pierwszym miejscu wymieniamy bokserów DOW II: W wadze muszej nierozstrzygnięła walki Miszejew i Suchodolski.

W kociucie Jarosławski w drugiej rundzie wygrał przez ko. z Popielewskim.

Piórkowa — Król uległ na punkty Ratajczakowi.

Partyzant (Kielce) — Polonia (Bdg.) 4:2 (4:0)

Na Stadionie Miejskim w Bydgoszczy rozegrany został wczoraj towarzyski mecz piłkarski między kieleckim Partyzantem i bydgoską Polonią. Zwyciężyli goście w stosunku 4:2, prowadząc do przerwy 4:0.

Drugie zwycięstwo w Bydgoszczy WMKS „Partyzant” zjednał mu sympatię publiczności. Drużyna kielecka zaprezentowała ładną grę zespołową. Najlepiej wypadli: bramkarz i lewy łącznik, który strzelił wszystkie cztery bramki.

Polonia dopiero w drugiej połowie podniosła się do poziomu gości. Zdołała jednak tylko dwa razy ułokować piłkę w siatce Partyzanta.

Najbardziej podobał się: Wesółski i Majchrzak II. (D)

Dziś 3 dzień eliminacji o mistrzostwo MSS

W dniu dzisiejszym na Stadionie Miejskim w Bydgoszczy odbędą się następujące zawody w ramach mistrzostw Miłocijnego Stowarzyszenia Sportowego Rozplitej. O godz. 9.30 do 12.00 zakończenie rzutów i bieg w. Godz. 13.30 spotkanie p. g. najowe w pi. ce novej.

15.30 skoki w dal i wzwyż. Rozgrywki w siatkówce i koszykówce rozpoczyna się o g. 9.30 rano na kortach tenisowych przy ul. Zamajskiego. O g. 17.00 na tychże kortach nastąpi dokończenie siatkówki i koszykówki.

Piłkarski mecz finałowy o mistrzostwo MSS rozegrany zostanie w czwartek 11 b. m. w Bydgoszczy. (D)

PRZETARG NIEOGRANICZONY

Wydział Kwat. - Bud. O. W. II - Bydgoszcz ul. Dwrneckiego Nr. 4 ogłasza przetarg nieograniczony na dostawę gaśnic p-pożarowych w/g obowiązujących norm p-pożarowych.

1. Gaśnice pianowe do — 20 st. C z wieszakami, nabojami zapasowymi i instrukcją użycia sztuk 100.

2. Gaśnice płynowe do — 20 st. C z wieszakami, nabojami zapasowymi i instrukcją użycia sztuk 50.

Gaśnice winny odpowiadać P. N. po.

Informacje można otrzymać w Wydziale Kwat. - Bud. O. W. II Bydgoszcz — ul. Dwrneckiego Nr. 4.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem „Dostawa gaśnic p-pożarowych” należy składać w Kancelarii Wydziału Kwat. - Bud. O. W. II do dnia 17. 9. 47 godz. 10-ta rano.

Otwarcie ofert nastąpi w obecności przedstawicieli firm w pokoju przetargowym Wydziału Kwat.-Bud. O. W. II Bydgoszcz ul. Dwrneckiego Nr. 4 dnia 17 września 1947 o godzinie 10-tej minut 15.

Do ofert należy dołączyć kwit wpłaconego wadium w wysokości 1 proc. sumy oferowanej w Narodowym Banku Polskim i odpis rejestru handlowego. Szóststwo Wydziału Kwat. - Bud. zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyny i obowiązku ponoszenia z tego tytułu jakichkolwiek odszkodowań, wyboru oferenta bez względu na cenę, uznania, że przetarg nie dał dostatecznego wyniku, przeprowadzenia w czasie ważności ofert dodatkowego przetargu ustnego lub pisemnego pomiędzy wybranymi oferentami oraz podziału dostawy między kilku oferentów.

Termin dostawy 30 września 1947 roku.

Szef Wydziału Kwat.-Bud. 942

Zjednoczenie Energetyczne Okręgu Pomorskiego

Zakłady Elektryczne Pomorza
Bydgoszcz, Warmińskiego 8

Potrzebna siła pedagogiczna na stanowisko Dyrektora
Gimnazjum Przemysłowego w Smukale.

Warunki do omówienia. Zgłoszenia przyjmuje Wydział Personalny

Przetarg nieograniczony

Zjednoczone Państwowe Fabryki Konfekcyjne w Bydgoszczy ul. Poznańska nr. 3 ogłaszają przetarg nieograniczony na wykonanie robót i urządzeń wraz z dostawą w budynku przyległym do Państwowej F-ki Konfekcyjnej w Toruniu ul. Kopernika 2.

1) na urządzenie kuchni i ogrzewania parowego
2) na wykonanie robót remontowych murarskich, ciesielskich, stolarskich i malarskich.

3) na założenie instalacji elektrycznej. Bliższych informacji udziela Z. P. F. K. w Bydgoszczy ul. Poznańska 3 pokój nr. 6 gdzie oferenci otrzymują warunki robót, ślepe kosztorysy oraz projekt umowy.

Do każdej oferty winien być załączony kwit złożonego wadium w Narodowym Banku Polskim oddział w Bydgoszczy w wysokości 2 proc. od sumy przetargowej.

Termin składania ofert w zalakowanych kopertach do dnia 15. 9. godz. 9, w biurze Ośrodka Z. P. F. K. pokój Nr. 6.

Termin otwarcia ofert dnia 15. 9. godz. 10-ta w Ośrodku. Z. P. F. K. zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, powierzenia częściowego wykonania względnie unieważnienia przetargu bez podania przyczyny i jakichkolwiek odszkodowań z tego tytułu. 946

Dyrekcja.

Ogłoszenie

Zarząd Okręgowy Państwowych Nieruchomości Ziemi w Bydgoszczy podaje do wiadomości, że przystępuje do wydzierżawiania obwodów fowieckich własnych.

Zainteresowani — członkowie Polskiego Związku Łowieckiego — zgłaszać się mogą począwszy od 10 września br. w godzinach urzędowych w Zarządzie Okręgowym P. N. Z. — Referat Prawny — w Bydgoszczy ul. Jagiellońska 2, gdzie udzielone zostaną bliższe informacje. 943

POSZUKUJEMY technika - mechanika z praktyką warsztatową, na stanowisko Kier. Biura Plac i Pracy. Znajomość kalkulacji wymagana. Oferty: Biuro Ogłoszeń P.A.P. — Bydgoszcz, Al. 1 Maja 27. 908

Książki szkolne — mapy — atlasy poleca

KSIEGARNIA N. GIERYNA
Bydgoszcz, Jagiellońska 2, 947

Chłopców do sprzedaży gazet poszukuje

Administracja „Trybuny Pomorskiej”
Bydgoszcz, Al. 1 Maja 17

UNIEWAŻNIAM zagubione dokumenty: Kartę RUK Włocławek, kartę rowerową, legitymację PPR, legitymację Związków Zawodowych Sobotiarz Franciszek, ur. 13. 9. 1920 w Brandenburg, zam. Aleksandrów Kujawski. 939

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną nr. 15/28 na nazwisko Brudziński Stanisław zam. Wielk. Głębocezek pow. Brodnica woj. pomorskie. 933

UNIEWAŻNIAM zgubione prawo jazdy samochodowej, czerwone drzwi wszelkie pojazdów mechanicznych Nr. 807 Chrzastowski Stefan, zam. Włocławek, Szpichlerka 12. 517

FABRYKA „ALFA” Bydgoszcz, Garbary 3 zakupuje stale wszelkie ilości srebra (ziom, monety, wyroby). 927

Uwaga

posiadacze kart opałowych!

Rejestrujemy karty opałowe w następujących składach węglow.:

1. przy ul. Uroczej 7, tel. 34-25
2. przy ul. Kordeckiego 3, tel. 34-07
3. przy ul. Nakielskiej 61/63
tel. 10-50

4. przy ul. Nowodworskiej 69
5. przy ul. Toruńskiej 37

Powiat. Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa „Samopomoc Chłopska” w Bydgoszczy, Al. 1 Maja 16
tel. 19-49, 21-49 i 24-49